

Lapinjärven kunnan opetussuunnitelma 2016

Perusopetuksen arvoperusta

Viittaus Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin 2014, s. 15

Lapinjärven suomenkielisen perusopetuksen arvopohjassa nostetaan esiin myönteiset tuntemukset, oppimisen ilo ja yhdessä oppiminen. Kouluissa painotetaan viihtyvyyttä ja turvallista oppimisympäristöä, jotka tukevat oppilaiden henkilökohtaista kykyä oman oppimisen ja valmiuksien kehittämiseen. Henkilökohtaista oppimisprosessia vahvistetaan toisilta oppimisella, mikä antaa mahdollisuuden kanssakäymiseen, sosiaalistumiseen ja osallistumiseen. Oppilaita kehoitetaan luovuuteen, uteliaisuuteen ja hyvän itsetunnon kehittämiseen luomalla heille oma kulttuuri-identiteetti sekä vahvistamalla uskoa tulevaisuuteen. Itsetunto on tärkeä osa oppimisprosessia ja se vahvistuu kokeilemalla ja soveltamalla uusia ideoita ongelmien ratkaisuun.

Lapinjärven koulut järjestävät säännöllisesti vanhempainiltoja, kehityskeskusteluja sekä keskusteluja huoltajien ja oppilaiden kanssa, jotta koulu pystyisi kehittymään ja kehittämään sekä arvioimaan omaa toimintaansa.

Perusopetuksen oppimiskäsitys

Viittaus Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin 2014, s. 17

Lapinjärven oppilailla on aktiivinen rooli oppimisen tavoitteita ja ongelmien ratkaisuja etsittäessä niin yksilöinä kuin ryhmässäkin. He oppivat uusia taitoja ja valmiuksia ja he oppivat arvioimaan oppimaansa ja oppimistapojaan. Lapinjärven koulut korostavat oppimisen iloa, vuorovaikutustaitoja ja lisäksi ne kehittävät laaja-alaista oppimista ja kestävästä kehitystä. Koulujen tavoite on; tukea oppilaan oppimismotivaatiota, kouluviihtyvyyttä ja uteliaisuutta, lisäksi koulut tukevat oppilaan aktiivisuutta ja luovuutta tarjoamalla kiinnostavia haasteita ja ongelmia oppimisen tueksi.

Yhteistyössä kotien kanssa koulu antaa hyvän perustan koko elämän kestäväälle oppimiselle ja osallistumiselle. Koulu kehottaa oppilaita itseopiskeluun ja ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan. Koulut seuraavat ja arvioivat säännöllisesti arvopohjan ja oppimiskäsityksen toteutumista.

Lapinjärven suomenkielisten koulujen tuntijako

LUOKKA	1	2	3	4	5	6	yht.
AI	7	7	6	6	4	4	34
A1 EN			3	3	2	2	10
B1 RU						2	2
MA	4	4	4	4	4	4	24
YMP	2	2	2	2	3	3	14
UE/ET	1	1	1	2	1	1	7
HY				1	2	2	5
MU	1	1	1	1	1	1	6
KU	1	1	1	1	2	2	8
KÄ	2	2	2	2	2	2	12
LI	2	2	2	2	3	2	13
TATA valinnaiset	1	1	1	1	1	1	6
valinnaiset*							
yht.	21	21	23	25	25	26	141

*siirretty muihin aineisiin

Lapinjärven alakoulujen vähäiset oppilasmäärät eivät anna mahdollisuutta varsinaisiin oppilaiden valinnaisaineisiin, vaan ne on siirretty muihin aineisiin. Valtioneuvoston vähimmäistunteja enemmän opetusta tarjotaan äidinkiessä ja matematiikassa sekä käsitöissä. Opetus järjestetään paikallisen tuntijaon mukaan. Taito- ja taideaineiden valinnaisen tunnin (yksi kullakin vuosiluokalla) järjestämisestä päätetään vuosittain erikseen koulukohtaisissa lukuvuosisuunnitelmissa.

Lapinjärven koulujen kieliohjelma:

Kielten opiskelu aloitetaan Lapinjärvellä seuraavasti. Suomenkieliset oppilaat aloittavat A1-kielen (englanti) 3. luokalla ja B1-kielen (ruotsi) 6. luokalla. Ruotsinkieliset oppilaat aloittavat A1-kielen (suomi) 2. vuosiluokalla ja A2-kielen (englanti) 3. vuosiluokalla. Ks. liite tuntijako.

Lapinjärven kunnassa noudatetaan seuraavia opetuksen järjestämiseen liittyviä ratkaisuja:

- Koulukohtaista yhtenäisyyttä tuetaan opettajien keskinäisellä tiiviillä yhteistyöllä, kokouksilla ja suunnittelupäivillä.
- Perusopetuksen yhtenäisyyttä edistetään kiinteällä yhteistyöllä kunnan oman varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kanssa.
- Perusopetuksen yhtenäisyyttä edistetään suomen- ja ruotsinkielisten koulujen opettajien yhteisillä suunnittelupäivillä, joiden pohjalta toteutetaan koulujen oppilaille yhteisiä teemapäiviä.
- Lapinjärveläiset opiskelevat vuosiluokilla 7 – 9 joko Kouvolassa tai Loviisassa. Yhteistyö siirtymävaiheissa yhteistyökoulujen kanssa pidetään tiiviinä.

Lapinjärvellä opetussuunnitelmaa sekä kehittämistä täydentävät seuraavat paikalliset suunnitelmat ja ohjelmat:

- Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelma
- Kestävän kehityksen ohjelma
- Tasa-arvosuunnitelma
- Kulttuurikasvatussuunnitelma
- Tietostrategia.

Oppilaanohjaus Lapinjärvellä:

- Lapinjärvellä koulujen oppilaanohjauksen pääpainopiste on oppilaan kasvun ja oppimisen ohjaamisessa. Oppilasta ohjataan yhteistoiminnallisuuteen sekä toisten ihmisten huomioon ottamiseen.
- 1-2 -luokilla edistetään oppilaan opiskelunvalmiuksien ja -taitojen kehittymistä, tuetaan hänen sosiaalista kasvuaan sekä ennaltaehkäistään oppimisvaikeuksien syntymistä. Oppilasta ohjataan suhtautumaan vastuullisesti koulutyöhön ja tehtäviin.
- 3–6 -luokkien aikana aloitetaan tutustuminen ammatteihin ja työelämään. Oppilasta ohjataan kehittämään tiedonhankinnan valmiuksia sekä käyttämään monipuolisia
- työtapoja.
- Kts. koulun Ohjaussuunnitelma.

Lapinjärven kunnassa opetussuunnitelman laadinnassa ja kehittämisessä noudatetaan seuraavia periaatteita:

- Oppilashuoltoa sekä kodin ja koulun välistä yhteistyötä suunnitellaan yhdessä Loviisan kaupungin sivistystoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten kanssa. Loviisassa toimii oppilashuollon ohjausryhmä, joka huolehtii oppilashuoltoa koskevan osuuden laadinnasta. Lapinjärven sivistystoimenjohtaja kuuluu kyseiseen ohjausryhmään.
- Lapinjärven sivistystoimi seuraa opetussuunnitelman toteutumista kyselyjen ja vuosisuunnitelmien avulla. Opetussuunnitelmaa arvioidaan vuosittain opettajille, oppilaille ja huoltajille tehtävillä kyselyillä. Tulosten perusteella opetussuunnitelmaa kehitetään ja tarkennetaan.

Opetuksen toteuttamisen lähtökohdat

Perusopetuksen tehtävä

Viittaus Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin 2014, s.18

Laaja-alainen osaaminen

Lapinjärven kouluissa otetaan yritteliäisyys laaja-alaisen opetuksen perustaksi. Lapinjärven koulut tekevät yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa tutustuen yrityksiin sekä yrittäjät tekevät vierailuja kouluille. Yritysprojekti huipentuu koulujen yhteisiin yritys messuihin. Yritysmessut järjestetään vuorovuosina Porlammilla sekä Kirkonkylässä.

L1 & L2: Tutkitaan ja havainnoidaan. Käydään vierailuilla eri yrityksissä, yrittäjät käyvät vierailulla kouluissa. Tehdään haastatteluja, videoita, kuvauksia eri aloista ja yrityksistä. Projektissa korostuu vuorovaikutus ja yhdessä tekeminen. Lapinjärven koulut ovat mukana Kiva-ohjelmassa. Pyritään tekemään yhteistyötä siviilipalveluskeskuksen sekä nuorisopalveluiden kanssa.

L3: Elämme ja voimme hyvin. Liikunta kuuluu kouluissa jokaiseen päivään (Liikkuva koulu, pitkät välitunnit, arkijumppa tunneilla, koulun yhteiset ulkoilut joka viikko). Tehdään asioiden opettelu mahdollisuuksien mukaan toiminnallisen oppimisen avulla. Lisäksi kouluissa järjestetään oppilashuoltoa, aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa, kerhoja ja yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.

L4 & L5: Monilukutaito & tieto- ja viestintäteknologia. Etsitään netistä paikallisia yrityksiä ja tietoa niistä. Yrityksistä otetaan kuvia ja niitä käsitellään, tehdään haastatteluja, kirjoitetaan raportteja ja lehtijuttuja. Lapinjärven kunnan kouluissa on käytössä pedanet. Kouluissa suoritetaan lukudiplomeja. Monilukutaitoa harjoitetaan myös sanomalehtien ja aikakauslehtien avulla osallistumalla eri valtakunnallisiin päiviin tai viikkoihin. Kirjastoissa vierailaan säännöllisesti. Kirjastovirkailijoiden ammattitaitoa pyritään hyödyntämään opetuksessa.

L6: Työelämätaidot ja yritteliäisyys. Vaihtoehtona projektille on koulujen mahdollista ottaa käyttöön NY-ohjelmia (nuori yrittäjäyys): Minä +Sinä = Me (0-2.Ik) sekä NY Mitä ihmiset tekevät (3.-6.). Kouluissa on hyvä ottaa käyttöön työelämään tutustumista jokaisella luokalla. Esimerkiksi oppilaat voisivat vuorollaan tutustua mm. siivoojan työhön, keittäjän työhön ja omien vanhempien työpaikkoihin ym.

L7: Vaikutamme aktiivisesti. Lapinjärven kunnan kouluissa toimii oppilaskunta. Myös kummitoiminta on aktiivista. Oppilaat huolehtivat toinen toisistaan. Kouluissa valitaan myös presidentit. Valintaprosessi toteutetaan virallisten vaalikäytäntöjen mukaan. Oppilaat oppivat palautteen antamista sekä vastaanottamista erilaisten arviointien avulla.

Lapinjärven painotukset laaja-alaiseen opetukseen

Viittaus Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin 2014, s.20-24

Valtakunnallinen ja Lapinjärven oma OPS ovat asiakirjoja, jotka ohjaavat jokaisen opettajan omaa työtä vähintään niiden mukaisina. Painotuksien konkreettiset tavat saavat koulut valita joko valtakunnallisen opsin mukaisina tai niitä koulukohtaisesti edelleen tarkentaen joko omaan opsiin tai työsuunnitelmaansa. Toteutus ja seuranta hoidetaan kouluissa oppiaineittain.

Viittaus Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin 2014, s.26-29

Perusopetuksen toimintakulttuurin kehittäminen Lapinjärvellä:

Tavoitteena on luoda toimintakulttuuri, joka edistää oppimista, osallisuutta, hyvinvointia ja kestäväää elämäntapaa. Lapinjärven vahvuutena on paikkakunnan pienuus, joka mahdollistaa yhteisöllisyyden ja osallisuuden tunteen, jolloin yhteinen tulevaisuudenviisio on mahdollinen. Lapinjärven vahvuutena on myös halu kehittää paikkakuntaa yhdessä eri toimijoiden yhteistyönä.

Koska välimatkat ovat lyhyet, oppilaiden osallistaminen on kyläyhteisössä mahdollista esim. vanhustenhuollon, päivähoiton ja kirjaston kanssa. Oppilaskunta on tärkeä kanava oppilaiden aitoon mukanaoloon yhteisön kehittämisessä. Pienen paikkakunnan mahdollisuus ja vahvuus on se, että lapset näkevät oman osallistumisensa vaikutukset. Tämä vahvistaa oppilaiden uskoa demokraattiseen toimintakulttuuriin ja kasvaa aktiivisiksi kansalaisiksi. Koulu voi antaa tilat aktiiviselle vanhempainyhdistystoiminnalle ja saada sitä kautta kodit mukaan kehittämään toimintakulttuuria.

Lapinjärven kouluissa on erilaisten kielten, uskontojen ja katsomusten edustajia vielä vähän. Haasteena on tutustuttaa oppilaat eri kulttuureihin, mikä vähentää ennakkoluuloja ja sopeuttaa monikulttuuriseen Suomeen. Lapinjärven kunnan erityispiirteenä on kaksikielisyys. Sitä tulee hyödyntää suomen- ja ruotsinkielisten koulujen toimintakulttuurissa. Yhteistyö koulujen henkilökunnan välillä on tässä ensiarvoisen tärkeää.

Lapinjärven vahvuutena on koulun ulkopuolisten oppimisympäristöjen helppo saavutettavuus: luonnon läheisyys, kolmannen sektorin aktiivisuus sekä yrittäjien innostus yhteistyöhön mahdollistavat opiskelun koulun tilojen ulkopuolella. Maaseutuympäristö mahdollistaa elinikäisen luontosuhteen sekä ekologisten arvojen oppimisen kiireettömässä ilmapiirissä.

Opetuksen eheyttämisen tavoitteena on mahdollistaa opiskeltävien asioiden välisten suhteiden ymmärtäminen. Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan koulukohtaisesti kyseisen lukuvuoden läpäisevä teema/teemoja. Oppimiskokonaisuudet mietitään ikätaso huomioiden niin, että ne tukevat yhdessä sovitua teemaa/teemoja. Näitä oppimiskokonaisuuksia on vähintään yksi lukuvuodessa. Lukuvuosisuunnitelmaan

kirjataan myös, miten oppilaiden osallistuminen oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun ja arviointiin toteutetaan. Lisäksi suunnitelmaan kirjataan koulun ulkopuolisten toimijoiden osallistuminen oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa. Lukuvuosisuunnitelman laatimiseen tulee varata reilusti aikaa, ja se tulee sitouttaa kunkin vuoden teemaan/teemoihin. Oppimiskokonaisuudet ja käytännön projektit laaditaan palvelemaan vuosittain vaihtuvia teemoja. Koulun tulee pysyä kiinni ajassa ja valmistaa oppilaita tulevaisuuden haasteisiin.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet arvioidaan kyseisessä oppiaineessa aineenopettajan, luokanopettajan tai opettajien yhteistyönä. Lapsen itse-arviointi on tärkeää lapsen omien vahvuuksien ja haasteiden tunnistamiseksi. Arviointi mahdollistaa oppimiskokonaisuuksien kehittämistä, suunnittelua ja toteutusta. Arviointi ei ole itsetarkoitus, vaan se turvaa kehittymisen mahdollisuuden. Oppimiskokonaisuudet antavat mahdollisuuden älylliselle uteliaisuudelle, elämyksille ja luovuudelle.

Oppimisympäristöt Lapinjärvellä:

Kaikki koulut pyrkivät tarjoamaan mahdollisimman monipuolisen oppimisympäristön omien resurssiensa mukaan.

Työtavat Lapinjärvellä:

- Käytetään mahdollisimman monipuolisia työtapoja koulukohtaisten resurssien sallimissa rajoissa.
- Painotetaan työtapoja, joissa oppilas saa harjoittaa ja syventää laaja-alaisen osaamisen taitoja.

Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet Lapinjärvellä:

- Koulut päättävät monialaisten oppimiskokonaisuuksien teemoista ja kirjaavat ne lukuvuosisuunnitelmaan.
- Koulut ottavat oppilaat mukaan oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun.
- Jokaisen koulun on järjestettävä vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus lukuvuoden aikana.
- Oppimiskokonaisuuden laajuus tulee olla yhteensä vähintään 30 vuosiviikkotuntia.
- Myös koulutuksen järjestäjä voi päättää kaikkia kouluja koskevan yhteisen teeman.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet Lapinjärvellä:

- Monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteet ja sisällöt määritellään koulun omassa lukuvuosisuunnitelmassa, koulun omien vahvuuksien ja resurssien mukaan tai/ja koulutuksen järjestäjän ohjeiden mukaan. Työskentely dokumentoidaan koulun päättämällä tavalla.
- Oppilaat saavat palautetta työskentelystään oppimiskokonaisuuden aikana. Oppilaan osoittama osaaminen otetaan huomioon oppiaineissa annettavaa sanallista arviota tai arvosanaa muodostettaessa. Itse-arviointi ja vertais-/ryhmäarviointi huomioidaan myöskin arvosanaa antaessa.
- Monialaisten oppimiskokonaisuuksien seuranta, arviointi ja kehittäminen kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan.
- Monialaisten oppimiskokonaisuuksien tuotokset julkaistaan koulun toimintakertomuksessa ja esitellään huoltajille tai muille asiasta kiinnostuneille koulun päättämällä tavalla.
- Ulkopuoliset toimijat voivat olla mukana monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa yhdessä koulun kanssa.

Keskeiset tavoitteet ja toimintatavat hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseksi Lapinjärvellä:

- Koulun henkilökunta sekä oppilaat ovat vastuussa ja pitävät huolta jokaisen hyvästä ja turvallisesta koulupäivästä. Kaikkien oppilaiden tarpeet, edellytykset ja vahvuudet otetaan huomioon hyvän ja turvallisen kouluarjen toteuttamisessa, kehitystyössä ja arvioinnissa.
- Tiivis yhteistyö vanhempien, kirjaston, urheiluseurojen, nuorisotoimen, seurakunnan ja eri järjestöjen kanssa tukee turvallisen ja monipuolisen kouluarjen toteuttamista.
- Oppilaiden osallisuutta ja sitoutumista hyvän ja turvallisen koulupäivän luomiseen tuetaan oppilaskuntatoiminnalla. Erilaiset kyselyt oppilaille ja niiden huomioiminen koulutyön järjestämisessä edesauttaa koulu yhteisön turvallisuuden kehittämistä.
- Kodin ja koulun yhteistyön keskeisenä tavoitteena on lisätä oppilaiden, luokan ja koulun hyvinvointia ja turvallisuutta.
- Hyvä ja turvallinen kouluarki on edellytys innokkaalle opiskelulle sekä positiiviselle toimintakulttuurille.

Oppilaiden osallisuuden toteutuminen Lapinjärvellä:

- Oppilaskunta toimii oppilaiden vaikuttamiskanavana koulun arjessa. Oppilasedustajat valitaan lukuvuosittain oppilaskuntavaaleilla. Oppilaskunnan tehtävänä on työskennellä kouluviihtyvyyden parantamiseksi. Oppilaskunnalle valitaan ohjaava opettaja, joka toimii oppilaiden ja opettajien yhteyshenkilönä.
- Oppilaille annetaan myös mahdollisuus osallistua laaja-alaisen oppimiskokonaisuuksien suunnitteluun ja arviointiin.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö Lapinjärvellä:

- Kodin ja koulun välillä tiedonvälitykseen käytetään pääasiassa Wilma-järjestelmää
- Koulut järjestävät vanhempainillan vähintään kerran lukuvuodessa.
- Opettajat kutsuvat huoltajat ja oppilaat yhteiseen tapaamiseen vähintään kerran lukuvuoden aikana.
- Koulut pyrkivät tukemaan vanhempainyhdistysten toimintaa.

Lapinjärven koulujen / kunnan sisäinen yhteistyö:

- Oppilaiden siirtyessä esikoulusta ensimmäiselle luokalle sekä alaluokilta yläluokille ns. nivelvaiheessa, koulunjohtajat, opettajat ja kuraattori tekevät tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa. Tulevat eka- ja seitsemäsluokkalaiset käyvät myös tutustumassa tulevaan kouluunsa.
- Kouluja kannustetaan tekemään yhteistyötä keskenään eri projektien ja tutustumiskäyntien muodossa.
- Lapinjärven koulut tekevät yhteistyötä eri toimijoiden kanssa; vanhempien, kirjaston, urheiluseurojen, nuorisotoimen, seurakunnan ja eri järjestöjen kanssa. Myös erilaiset pitempiketoiset projektit voidaan toteuttaa yhdessä ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Ulkopuoliset toimijat vierailevat kouluissa ja oppilaat voivat myös osallistua kunnan tarjoamiin palveluihin.

- Yhteistyön toteutuminen, seuranta ja arviointi kirjataan koulujen omaan lukuvuosisuunnitelmaan. Koulut suunnittelevat omat yhteistyömuotonsa heille parhaiten sopivien yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö Lapinjärvellä:

- Laaditaan kouluille yhteinen kasvatuskeskusteluja ja kurinpitomenettelyjen toteuttamista koskeva suunnitelma. Suunnitelma takaa koulujen yhtenäisen toiminnan.

- Sivistystoimenjohtaja päättää suunnitelman laatimiseen osallistuvista tahoista.

Lapinjärvellä toteutetaan yhdysluokkaopetusta seuraavasti:

- Opetus järjestetään osittain yhdysluokissa, jotka muodostetaan oppilasmäärien mukaan.
- Opetus järjestetään vuosiluokittain etenevänä.
- Äidinkieli, matematiikka ja englanti toteutetaan oppilaiden vuosiluokan mukaisesti ja muut vuorokursseina.
- Opetus järjestetään pääosin ainejakoisena.
- Opetus järjestetään paikallisen tuntijaon mukaan.

Opetus erityisissä tilanteissa Lapinjärvellä:

- - Moniammatillisen yhteistyön tärkeys korostuu siirryttäessä sairaalaopetukseen tai sieltä takaisin. Perusopetusta voidaan järjestää myös mm. koulukodissa, vastaanotokodissa tai –keskuksessa. Parhaat toimintatavat mietitään tapauskohtaisesti moniammatillisena yhteistyönä.

Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta Lapinjärvellä:

- - Kerhotoimintaa järjestetään koulupäivän päätyttyä yhteistyössä eri hallintokuntien, yhteisöjen ja järjestöjen sekä muiden sidosryhmien kanssa.
- - Kerhotoimintaa järjestetään mahdollisimman laajasti budjetin sallimissa rajoissa.
- - Koulun kirjastotoimintaa toteutetaan yhdessä kunnan kirjastotoimen kanssa.
- - Jokaisena koulupäivänä annetaan täysipainoinen maksuton ateria. Ruokailuhetkillä edistetään ruokailu- ja tapakasvatuksen tavoitteita.
- - Mikäli oppilaalla on yksilöllisiä ravitsemukseen liittyviä tarpeita, tulee huoltajan toimittaa ruokailusta vastaavalle henkilölle terveydenhuollon antama todistus.
- - Koulumatkoista ja –kuljetuksista tiedotetaan kunnan kotisivuilla.
- - Aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeva valtakunnallisten perusteiden mukainen paikallinen suunnitelma on laadittu.

Arviointikulttuurin paikalliset painotukset Lapinjärvellä:

- - Käyttäytymisen arviointi perustuu Lapinjärven perusopetuksen arvopohjaan sekä kasvatukselle asetettuihin tavoitteisiin.
- - Käyttäytymisen arviointi perustuu koulun kasvatustavoitteisiin, yhteisön toimintakulttuuria määrittäviin linjauksiin ja järjestyssääntöihin.
- - Oppilaita ja huoltajia kannustetaan osallistumaan koulun kasvatustavoitteita ja käyttäytymiselle asetettavia tavoitteita koskevaan keskusteluun ja tavoitteiden määrittelyyn.
- - Koulun kasvatustavoitteista ja käyttäytymiselle asetettavista tavoitteista keskustellaan yhdessä huoltajien ja oppilaiden kanssa vuosittain.
- - Arvioinnin ajankohdat määritellään Arvioinnin vuosisuunnitelmassa.

Opintojen aikaisen arvioinnin toteuttaminen Lapinjärvellä:

- Arviointi nivelkohdissa; Toisen ja kuudennen vuosiluokan lopulla oppilaalle annetaan lukuvuositodistuksen lisäksi myös muuta ohjaavaa palautetta opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Ohjaava palaute voi olla suullista, kirjallista tai molempia. Palautteen antamisessa on tärkeää myös oppilaiden ja huoltajien näkemyksien kuuleminen.
- Käyttäytymisen arviointi; Käyttäytymistä arvioidaan suhteessa sille asetettuihin kasvatustavoitteisiin. Tavoitteena on, että oppilas osaa ottaa huomioon toiset ihmiset sekä ympäristön, noudattaa yhteisiä sääntöjä ja toimintatapoja, osaa käyttäytyä tilanteen vaatimalla tavalla ja hyvien tapojen mukaisesti. Käyttäytymisestä voidaan antaa sanallinen arviointi tai numeroarvosana.
- Todistukset; Lukuvuositodistus tulee antaa oppilaalle lukuvuoden päättyessä. Välitodistuksia voidaan antaa tarvittaessa haluttuina ajankohtina. Erotodistus annetaan oppilaalle, joka vaihtaa toiseen kouluun tai eroaa perusopetuksesta tai ei ole saanut oppivelvollisuutta suoritetuksi oppivelvollisuutensa aikana. Todistuksissa oppiaineista ja käyttäytymisestä voidaan antaa numeroarvosana tai sanallinen arvio. Erotodistukseen ei merkitä käyttäytymisen arvioita.
- Muu tiedottaminen ja arviointipalaute sekä yhteistyö huoltajien kanssa; Oppilaan oppimisesta, työskentelystä ja käyttäytymisestä on annettava tietoa oppilaalle ja huoltajalle aina tarvittaessa. Tiedottamiseen voi käyttää esimerkiksi kouluilla käytössä olevia sähköisiä tiedotusjärjestelmiä ja muuta kirjallista tiedottamista sekä suullista viestintää.

Päätösarvioinnin toteuttaminen Lapinjärvellä:

- Lapinjärveläiset opiskelevat vuosiluokilla 7 – 9 joko Kouvolassa tai Loviisassa, jossa päätösarviointi tapahtuu paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestely Lapinjärvellä:

- Oppilashuoltoryhmät kokoontuvat kouluilla säännöllisesti.
- Kuraattori käy kouluilla kahden viikon välein sekä tarvittaessa.
- Koulussa tarjottavat tuen muodot voivat olla tukiopetus, eriyttäminen, osa-aikainen erityisopetus, samanaikaisopetus, koulunkäynninohjaajan palvelut sekä toimintaterapia.
- Ohjaajaresurssit jaetaan lukuvuosittain oppilasmäärän ja tuen tarpeessa olevien oppilaiden määrään suhteutettuna.
- Kouluterveydenhuollon ja koulujen välinen yhteistyö on tiivistä.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen keskeiset linjaukset Lapinjärvellä:

- Lapinjärven kouluissa pyritään ongelmia ennaltaehkäisevään työhön ja varhaiseen puuttumiseen. Oppimisvaikeudet ja muut koulutyötä haittaavat ongelmat pyritään tunnistamaan varhaisessa vaiheessa. Koulujen henkilökunnan tukena ovat oppilashuollon työntekijät Loviisan kaupungista. Muihin asiantuntijoihin otetaan yhteyttä tarvittaessa.
- Nivelvaiheissa tehdään yhteistyötä päivähoiton, esiopetuksen, alakoulun ja yläkoulun välillä. Yhteistyötahoja ovat Peikkolaakson päiväkotitoimi, Porlammin ryhmäperhepäivähoitokoti, perhepäivähoitajat, Elimäen yläaste, Harjurinteen koulu, Lovisanejdens högstadium sekä muut mahdolliset yhteistyötahot.

Kouluasteelta toiselle siirryttäessä järjestetään siirtopalaveri, johon osallistuvat esimerkiksi esikoulunopettaja, erityislastentarhanopettaja, luokanopettaja, erityisopettaja, rehtori, opinto-ohjaaja ja luokanvalvoja tilanteen mukaan.

- Esiopetusvuoden loppuvaiheessa tehdään kouluvalmiuden ryhmätutkimus.
- Alakoulun aikana tehdään kunnan yhteisen ohjelman mukaisia testejä (ALLU, MAKEKO, sanelut yms.) sekä tarpeen mukaan muita testejä.

Yleinen tuki Lapinjärvellä:

- Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen. Tuen aloittaminen ei edellytä tutkimuksia tai päätöksiä. Yleisen tuen aikana voidaan käyttää useita perusopetuksen tukimuotoja - esimerkiksi tukiopetusta, ohjausta tai osa-aikaista erityisopetusta. Yleistä tukea voi antaa luokanopettaja, erityisopettaja tai joku muu oppilaan opettajista. Vanhemmille tiedotetaan yleisen tuen antamisesta Wilmassa.

Tehostettu tuki Lapinjärvellä:

- Tehostettua tukea annetaan oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan säännöllistä tukea. Tehostettua tukea annetaan muun opetuksen yhteydessä joustavin opetusjärjestelyin. Ennen tuen aloittamista laaditaan kirjallinen pedagoginen arvio ja sen pohjalta laaditaan oppimissuunnitelma. Asiakirjat laaditaan yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Asiakirjat laaditaan kunnan omille lomakkeille. Pedagoginen arvio käsitellään moniammatillisessa oppilashuoltoryhmässä. Oppimissuunnitelma päivitetään vuosittain. Tehostetun tuen aloittamisesta ei tehdä rehtorin hallintopäätöstä. Asiakirjojen laatiminen on luokanopettajan vastuulla. Tarvittaessa erityisopettaja ja muut opettajat osallistuvat asiakirjojen laatimiseen. Oppilas ja huoltajat osallistuvat prosessiin.

Erityinen tuki Lapinjärvellä:

- Erityistä tukea annetaan oppilaalle, joka tarvitsee kokonaisvaltaista ja suunnitelmallista tukea suoriutuakseen oppivelvollisuudestaan. Erityinen tuki muodostuu erityisopetuksesta ja muusta oppilaan tarvitsemasta, perusopetuslain mukaan annettavasta tuesta. Käytävissä ovat kaikki perusopetuslain tukimuodot. Ennen erityisen tuen aloittamista laaditaan kirjallinen pedagoginen selvitys jota käsitellään moniammatillisessa oppilashuoltoryhmässä. Sen pohjalta tehdään erityisen tuen päätös. Erityisen tuen päätöksen tekee sivistystoimenjohtaja.

- Kun erityisen tuen päätös on tehty, laaditaan HOJKS. HOJKS tarkistetaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran lukuvuodessa. Asiakirjat laaditaan yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Asiakirjat laaditaan kunnan omille lomakkeille. Asiakirjojen laatiminen on luokanopettajan vastuulla. Tarvittaessa erityisopettaja ja muut opettajat osallistuvat asiakirjojen laatimiseen. Oppilas ja huoltajat osallistuvat prosessiin.

Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot Lapinjärvellä:

- Kts. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestämiseen liittyvät keskeiset linjaukset Lapinjärvellä.

Tulkitsemis- ja avustajapalvelut Lapinjärvellä:

- Erityinen tuki muodostuu erityisopetuksesta ja muusta tämän lain mukaan annettavasta tuesta (§ 17). Perusopetuslain § 31 vammaisella ja muulla erityistä tukea tarvitsevalla oppilaalla on oikeus saada maksutta

opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetuspalvelut, erityiset apuvälineet sekä 39 §:n nojalla järjestettävät palvelut. (13.6.2003/477)

- Sivistystoimenjohtaja tekee kirjallisen päätöksen erityisestä tuesta pedagogisen selvityksen perusteella. Erityisen tuen antamista koskevassa päätöksessä on määrättävä oppilaan pääsääntöinen opetusryhmä, mahdolliset tulkitsemis- ja avustajapalvelut, esim. koulunkäynninohjaajan tuki, tulkitsemispalvelut kuulovammaiselle.

Lapinjärven oppilashuolto järjestetään yhteistoimintana Loviisan kanssa:

Oppilashuolto Loviisassa ja Lapinjärvellä

Loviisassa ja Lapinjärvellä jokaisessa perusopetuksen koulussa toteutetaan opetussuunnitelman mukaista oppilashuoltoa. Oppilashuolto liittyy koulun henkilöstön kasvatus- ja opetustehtävään. Oppilashuolto on kaikkien koulu yhteisössä työskentelevien tehtävä. Koulun oppilashuollollista toimintaa johtaa rehtori, apulaisrehtori tai koulunjohtaja.

Monialainen oppilashuollon yhteistyö Loviisassa ja Lapinjärvellä

Oppilashuollon lähtökohtana on oppilas. Oppilashuollon toiminnassa tulee huomioida oppilaan ikä ja edellytykset. Oppilashuolto toimii monialaisesti.

Monialaiset osajat toimivat yhteistyössä keskinäistä konsultaatiota hyödyntäen. Palvelu suunnataan yhteisölle tai yksilölle. Koulun vastuulla on oppilaan ja huoltajan tiedottaminen ja ohjaaminen oppilashuollon palveluihin. Oppilashuollosta luodaan jatkumo esiopetuksesta perusopetukseen ja toiselle asteelle. Oppilashuollon toimivuutta ja yhteisiä käytänteitä arvioidaan ja kehitetään suunnitelmallisesti opetuksen järjestäjän toimesta. Kouluterveyskyselyt ja asiakastyytyväisyyskyselyt antavat informaatiota oppilashuollollisten toimintojen toimivuudesta.

Oppilashuoltoryhmät Loviisassa ja Lapinjärvellä

Loviisan ja Lapinjärven oppilashuollon toimintaa johtaa moniammatillinen oppilashuollon ohjausryhmä. Ryhmän puheenjohtajana toimii sivistysjohtaja. Ryhmä ohjaa oppilashuollon suunnittelua, kehittämistä ja arviointia. Ryhmä koordinoi oppilashuoltoa molempien kuntien alueella.

Koulussa toimii oppilashuoltoryhmä. Ryhmä on monialainen ja sitä johtaa rehtori, apulaisrehtori tai koulunjohtaja. Ryhmään kuuluvat koulupsykologi, kuraattori, kouluterveydenhoitaja ja erityisopettaja. Yläkouluissa ryhmään kuuluu myös oppilaanohjaaja. Ryhmään pyydetään sovitusti muita opettajia ja asiantuntijoita. Ryhmän tehtävänä on suunnitella, kehittää, ohjata ja arvioida koulukohtaista oppilashuoltotyötä. Koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän keskeisenä tehtävänä on koulu yhteisön hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen.

Yksittäistä oppilasta tai oppilasryhmää koskevat asiat käsitellään tapauskohtaisissa asiantuntijaryhmissä. Asiantuntijaryhmiin valitaan henkilöt, jotka toimivat vastuullisina toimijoina oppilaan hyvinvointia toteuttaessa. Kyseisen ryhmän kokoaa se henkilö, jonka työtehtäviin asian käsittely kuuluu. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Vastuuhenkilö toimii yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa nimetessään ryhmän jäseniä. Jäsenten nimeäminen edellyttää oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta.

Yhteisöllinen oppilashuolto Loviisassa ja Lapinjärvellä

Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä kehitetään koko koulu yhteisön hyvinvointia. Oppilashuoltotyö on monialaista työtä, jossa korostuu oppilaiden ja huoltajien osallisuus. Koulu kuvaa omassa oppilashuoltosuunnitelmassaan osallisuutta ja myönteistä vuorovaikutusta edistävät toimenpiteet. Koulu päivittää turvallisuusohjeensa vuosittain.

Yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön kuuluu myös alueellinen yhteistyö. Alueellista yhteistyötä on esimerkiksi nivelvaiheiden suunnitelmallinen toteuttaminen.

Yksilökohtainen oppilashuolto Loviisassa ja Lapinjärvellä

Yksilökohtainen oppilashuoltotyö ja sen tueksi kootun asiantuntijaryhmän työ perustuu aina oppilaan tai huoltajan suostumukseen. Yksilökohtaisessa työssä korostuu osallisuus ja kuulluksi tuleminen. Asiantuntijaryhmä määrää keskuudestaan vastuuhenkilön kirjaamaan opetussuunnitelman edellyttämät tiedot oppilashuoltokertomukseen. Kouluterveydenhuollolla, koulupsykologeilla ja kuraattoreilla on lisäksi omat kirjaamis- ja arkistointijärjestelmänsä.

Oppilashuoltosuunnitelmat Loviisassa ja Lapinjärvellä

Opetussuunnitelma laaditaan oppilashuollon osalta monialaisena yhteistyönä. Opetussuunnitelma vahvistetaan Loviisassa sivistyslautakunnan jaostoissa ja Lapinjärvellä sivistyslautakunnassa. Oppilashuollon ohjausryhmä vastaa siitä, että oppilashuoltoa koskeva sisältö on yhdenmukainen opetussuunnitelmassa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa. Ohjausryhmä ohjaa koulukohtaisten oppilashuoltosuunnitelmien laatimista.

Paikallisesti päätettävät asiat ja koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman laadinta Loviisassa ja Lapinjärvellä

Oppilashuollon tavoitteena on lisätä koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Yhteisöllisiä toimintatapoja kehitetään järjestelmällisesti ja monialaisesti. Oppilaiden ja huoltajien osallisuutta edistetään suunnitelmallisesti. Tavoitteena on edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista.

Myönteisen vuorovaikutuksen tukeminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa on osa koulun yhteistoiminnallista toimintakulttuuria. Kouluissa kehitetään oppilaiden osallisuutta vahvistavia rakenteita ja toimintamalleja esimerkiksi oppilaskunta-, kummi- ja tukioppilastoiminnalla. Yläkouluilla oppilaita otetaan mukaan kouluterveyskyselyn tulosten käsittelyyn ja kehittämisehdotuksien laadintaan.

Opetus- ja kasvatustyö ohjaa oppilaita myönteiseen vuorovaikutukseen ja ongelmatilanteiden ratkaisemiseen. Tavoitteena on ratkaista ristiriitatilanteita positiivisin keinoin tarjoamalla oppilaalle keskustelu- tai sovittelumenettelyä.

Oppilashuollon järjestäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu kaikille koulu yhteisössä. Jokaisessa koulussa on nimetty kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi sekä koulukuraattori.

Oppilashuollon toimintaperiaatteista esitellään koulujen kotisivuilla, Wilmassa ja lukuvuosisuunnitelmissa. Koulut esittelevät oppilashuollon toimintaa vanhempainilloissa tai muissa yhteisissä tilaisuuksissa.

Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuollon palvelut Loviisassa ja Lapinjärvellä

Kaikilla kouluilla on käytettävissä ja nimettynä kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori ja koulupsykologi. Nämä palvelut on pääsääntöisesti järjestetty yhteistoiminta-alueen omina palveluina.

Koulu arvioi ja kuvaa, miten käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut vastaavat kokonaistarvetta. Koulu hyödyntää arvioinnissaan opetushenkilöstöä, asiantuntijoita, aluetyöryhmiä, kouluterveytustutkimuksia,

laajojen terveystarkastusten yhteisöllistä tietoa, tilastotietoja sekä asiakaspalautetta. Koulu tuo oppilashuoltopalvelun kehittämistarpeet ohjausryhmälle tiedoksi.

Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat Loviisassa ja Lapinjärvellä

Jokaisella koululla on laadittu järjestyssäännöt, jotka kerrataan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain.

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä ohjaa tapaturmien ehkäisemisen sekä ensiavun järjestämisen ja hoitoonohjauksen suunnitelmaa, kuten myös tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäisemisen ja käyttöön puuttumisen suunnitelmaa, sekä koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevia ohjeita.

Loviisan ja Lapinjärven kouluissa on käytössä Wilma - järjestelmä, jonka avulla seurataan poissaoloja. Wilman kautta hoidetaan poissaoloista ilmoittaminen.

a. Oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä laaditaan suunnitelma (KiVa).

Suunnitelmassa kuvataan ennaltaehkäisyn keinot, mahdollisiin tapahtumiin puuttuminen, asioiden käsittely, tuki, hoito ja muut tarvittavat toimenpiteet sekä jälkiseuranta. Suunnitelma laaditaan ja sitä toteutetaan yhteistyössä huoltajien ja tarvittavien viranomaisten kanssa. Suunnitelmaa seurataan ja arvioidaan ja se päivitetään säännöllisesti.

b. Jokaisessa koulussa laaditaan kriisisuunnitelma, jossa määritellään toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa. Se valmistellaan yhteistyössä tarvittavien viranomaisten kanssa ottaen huomioon mm. pelastussuunnitelma. Suunnitelmassa kuvataan ennaltaehkäisyn keinot, kriisitilanteisiin varautuminen, toimintatavat, johtaminen, yhteistyö, tiedottaminen, tuki ja jälkihoito. Suunnitelmasta tiedotetaan henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille. Toimintavalmiuksia harjoitellaan ja suunnitelma päivitetään ja arvioidaan säännöllisesti.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen Loviisassa ja Lapinjärvellä

Koulu kuvaa omassa oppilashuoltosuunnitelmassaan yksilökohtaisen oppilashuollon toteuttamisen periaatteet. Oppilashuoltosuunnitelma kirjataan ohjausryhmän ohjeiden mukaisesti.

Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa Loviisassa ja Lapinjärvellä

Oppilashuollosta tiedotetaan oppilaille ja huoltajille koulujen yhteisissä tilaisuuksissa, tiedotteissa ja kotisivuilla. Oppilaita ja huoltajia osallistetaan oppilashuoltotyön eri vaiheissa.

Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen Loviisassa ja Lapinjärvellä

Oppilashuollon ohjausryhmä seuraa vuosittain oppilashuoltosuunnitelman toteutumista. Oppilashuoltosuunnitelma on osa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.

Kieleen ja kulttuuriin liittyvät erityiskysymykset

Viittaus Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin 2014, s.86-92